

potja in ne vé, kam bi se obrnil, da bi prav prišel. Sreča ga kmet, ki je imel pri njem že večkrat opravke. Pristav se je prav osorno vedel proti njemu in mu dal po cele ure prečakati pred pisarno.

„Oče, katera cesta gre na Lokvo? Nisem vaju vjen pota.“

„Jaz pa nisem vaju odgovora“, odreže se kmet in gre naprej po svojih potih.

Pravijo, da je bil od tedaj sodni pristav prijaznejši proti kmetom.

XIII. „Voda ni dobra.“

Mož pride pozno zvečer domov pijan. Žena mu bere „levite“, češ da tako vse zapravi, če bode po gostilnah popival, žena in otroci pa doma stradajo.

„Ej, Mica, veš kaj, voda še za v čevlje ni dobra“, odreže se mož in leže na posteljo. Drugo jutro se prebudi zgodaj. Silno ga žeja.

„Mica, malo vode mi daj!“

„Ej, veš kaj, voda še za v čevlje ni dobra, rekel si sinoči“, odvrne žena.

XIV. Različna misleca.

Znanec sreča znanca, ki je stopil ravnokar iz cerkve.

„Matija, kaj ti še hodiš v cerkev?“

„In ti še ne?“

XV. Vse za dom!

Poslanec je poročal na ljudskem shodu o svojem delovanju. Ko konča svoj govor z besedami: „Geslo naše je bilo, je in ostane: Vse za svoj dom“, tedaj se oglasi nekdo izmej množice:

„To že davno vemo, da za naš dom ne.“

XVI. Samoizpoved.

Prijatelj je imel navado spremiti svoje pogovore z „oslom“. Ako mu le ni kdo količkaj po volji govoril ali storil, tedaj ga je brž počastil z „oslom“.

Nekoč nameri se na nekoga, ki ga ni poznal še dobro.

„Osel, ali ti nisem rekel, da pojdi v hišo?“

„Kdo si pa ti, če sem jaz osel?“

„Osel, ali me ne razumeš?“

XVII. „Vsak po svoje.“

Gospodinja ošteva lenega dijaka:

„Ali ne spoznaš, kaka dobrota je za te, da te vsak dan pokličem ob peti uri? Kako bi se drugače naučil vsega za šolo?“

„O ne, gospodinja, za me to ni dobrota, ampak izguba. Jaz bi pridobil na spanju najmanj tri ure, ko bi me ne klicali.“

Krojač in smrt.

Prišla na svet je bela smrt
Ter tapala okoli
Iščoč cvetic za božji vrt,
Po tožnem, solznem doli.

Krojača sreča kraj vasi,
Resnobo ga pobara,
Če zadovoljno tu živi,
Če ž njo li iti mara?

„Oh zdaj še ne, le dalje spej,
Da hišo si postavim,
Ko to bo, pridi in poglej,
Morda se ti pripravim.“

Odide dalje smrt med svet
In tu in tam se zglási,
In vrne se čez nekaj let
Spet do krojača v vasi:

„Zdaj imaš hišo, greš z menoj?“
„Nikar me smrt ne moti!
Ženitbo bom imel nocoj,
Ne morem, pojdi s poti!“

In ide smrt, čez leto dni
Spet pride do krojača;
Krojač o krstu govori
In zopet smrt odvrča.

Pusti krojača bela smrt,
A brž se spet privleče;
Krojač pa prosi ves potrt,
Naj še ga ne poseče:

„Domovje imam in ženo,
In imam dete zalo;
Kako bi mogel zdaj s tabó
In to bi tu ostalo?“

Zboli soproga in umrè,
Umrè mu dete tudi,
In grozna bol krojača trè,
In smrt se mu ponudi:

„Krojač, češ iti v večnost zdaj?
Saj nimaš nič na sveti;
Izgubil ženko, sladki raj,
Sin moral je umreti?“

„Kedo za njima plakal bo,
Če mene smrt posečeš,
Moleč solze pretakal bo?
Kaj k temu, smrt, porečeš?“

„Dovolj sem slušala, krojač,
Besede, prošnje tvoje —
A zdaj za mano, ni drugač,
Jaz delam pač po svoje! . . .“

Anton Hribar.

Irenej Friderik Baraga.

(Spisal Josip Benkovič.)

Pusti svet, opravke svoje,
„Sursum corda“ v domu poje
Mož pobožen, rajski svat.
Vse obrne v božjo slavo,
Mitra kinča sveto glavo,
Papež piše: „Ljubi brat!“
Kadar grob nemilo zine,
Angelj čist na svetu mine.

Koseski.

Sto let poteka letos, kar je zagledal luč sveta slavni Slovenec Baraga. O njem se je pisalo že mnogo v slovenskem, nemškem, francoskem in angleškem jeziku. V stoletni njegov spomin le par doslej neznanih ali vsaj manj znanih potez iz njegovega življenja!)

Porodil se je Irenej Friderik Baraga 26. rožnika l. 1797. v gradu Malivasi pri Trebnju, v župniji doberniški, kot četrto dete grajščaka Janeza Nep. Barage in soproge mu Katarine Josipine Jenčič. Baraga se je l. 1792. z Mirne sem priženil. Leta 1799. je prodal Malovas ter kupil lepši grad v Trebnju. Soproga je kmalu umrla, zapustivši mu poleg sina še dve nedorastli hčerki, Amalijo in Antonijo. Tudi oče se je že l. 1812. preselil v boljši svet.

Očetovski varih osirotelim otrokom je bil poslej znani dr. Jurij Dolinar, profesor cerkvene zgodovine in cerkvenega prava v ljubljanskem semenišču. Ireneju Frideriku je bil tudi birmski boter in ga kot dijaka vsa leta imel pri sebi na stanovanju. Učeni, bogoljubni mož (dasi svetnega stanú, vendar konsistorijalni svetnik.) je v mladega Barago vcepil popolno svojega duha. Imel je sina Janeza in hčer Anico, katero je namerjal Baraga po dovršenih studijah vzeti v zakon. Na počitnice je zahajal z Doli-

narjevo družino vred na Bokalce, grad blizu Ljubljane.

Dovršivši l. 1816. ljubljanski gimnazij in modroslovje, kjer se je poleg šolskih predmetov bavil zlasti z risanjem in modernimi jeziki, šel je na dunajsko vseučilišče učiti se pravdoznanstva. Tako mu je najbolj kazalo, ker bi moral prej ali slej prevzeti po očetu podedovani grad trebanjski.

V nevarnem in viharnem življenju na Dunaju se je oklenil s sinovsko zvestobo redemptorista Klementa Hofbauerja, katerega je katoliška cerkev l. 1888. prištela med „blažene“. Baraga je hodil k njemu k izpovedi; razven tega ga je z nekaterimi drugimi katoliškimi dijaki obiskoval včasih v večernih urah, ko jim je sveti mož dajal navodila za življenje.

Dušno vodstvo blaženega Klementa in morda tudi smrt njegove zaročenke Anice, ki je med tem umrla, nagnilo ga je, da je l. 1819. začel misliti na duhovski stan. Toda skrb za mladoletni sestri ga je ovirala, in on je studiral dalje. Ko pa je leta 1820. (15. sušca) umrl njegov dušni vodnik, šel je leto dnij pozneje za poklicem v semenišče ljubljansko. Grad trebanjski je prepustil starejši sestri Amaliji, katera se je kmalu potem omožila z Gressel-om.

Že koncem drugega letnika je bil Baraga posvečen v mašnika 21. kimovca 1823. Prebivši še jedno leto v semenišču, šel je l. 1824. za kapelana v Šmartin pri Kranju.

Po svojem gorečem, v resnici apostolskem delovanju v Šmartinu je zaslovel kmalu daleč na okoli. K njegovim cerkvenim govorom so se shajali ljudje s celega Gorenjskega; njegova izpovednica je bila dan za dnevom kar oblegana. Bolniki so ga klicali po tri, štiri ure daleč celó v tuje župnije, da jih je prevedel s svetimi zakramenti. Živel je jako skromno. Spal je na deskah in na goli slami, vina ni pil nikoli. Svoje imetje je sproti razdelil med siromake. Nekdaj je prišel bos domov, ker je svoje črevlje

1) Dr. Leon Vončina je l. 1869. spisal o njem obširen životopis, katerega je dala na svetlo družba svetega Mohorja. V drugem natisku je izšel l. 1895., žal, da nepopravljen in nič razširjen! Pisatelj teh vrstic je l. 1893. v „Slovcu“ priobčil dodatek „K životopisu škofa Barage“. Po krstni knjigi je popolno njegovo krstno ime Irenej Friderik.